

המרכז למורשת המודיעין (מ.ל.מ.)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

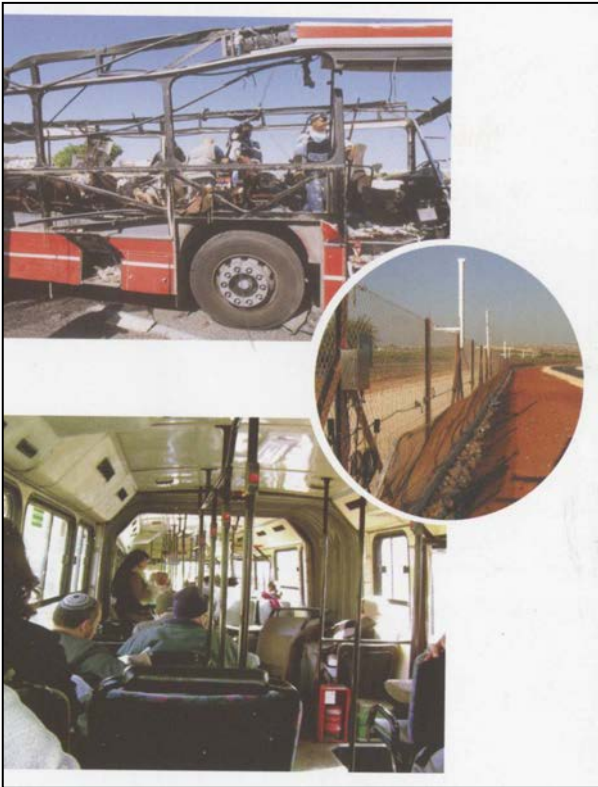
יולי 2004

**גדר הביטחון ומרחב החיץ כמחסום לטרור: בחינה
השוואתית של הפיגועים שבוצעו ע"י תשתיות
הטרור מאזור השומרון מצביעה על ירידה חדה
(כ-90%) שחלה במספר הפיגועים שבוצעו בתחומי
ישראל מאז הקמת הגדר.**

בחינת נתוני הפיגועים שביצעו תשתיות ארגוני הטרור
בשומרון בתחומי ישראל לאחר הקמת גדר הביטחון
ומרחב החיץ לעומת הפיגועים שבוצעו לפני הקמתם,
מצביעה על ירידה חדה ביכולתן של תשתיות אלה
להוציא לפועל פיגועים בתחומי ישראל. הנתונים
שבמסמך נאספו ונותחו ע"י שירות הביטחון הכללי.

ממצאי הבדיקה ההשוואתית של פעילות הטרור לפני הקמת הגדר ואחריה

הקמת הגדר עשתה את ההבדל: ירידה דרסטית במספר פיגועי הרג המוני בתחומי מדינת ישראל ובמספרי הנפגעים.

1. ב- 11 החודשים שחלפו מאז ראשית אוגוסט 2003 ועד סוף יוני 2004 הצליחו **תשתיות הטרור בשומרון** להוציא לפועל **3 פיגועי הרג המוני בלבד בתחומי ישראל** (שלושתם במחצית השנייה של 2003). בפיגועים אלה **נהרגו 26 ישראלים ונפצעו 76**.

2. בשני מקרים מתוך שלושה שהוצאו לפועל **חדרו המפגעים דרך אזורים בשומרון בהם לא הושלמה הקמתו הגדר ומרחב החיץ**. במקרה נוסף חדרה טרוריסטית דרך מעבר ברטעה באמצעות דרכון ירדני תוך ניצול היחס המקל של חיילי צה"ל כלפי הנשים.

3. לעומת זאת ב-34 החודשים שחלפו מתחילת העימות האלים (29 ספטמבר 2000) ועד סוף יולי 2003 (אז הושלמה לראשונה הקמתו של מכשול רציף בין סאלם לאלקנה באזור השומרון) **ביצעו תשתיות הטרור בשומרון 73 פיגועי הרג המוני בתחומי ישראל כולל בירושלים** (באמצעות מחבלים מתאבדים או מכוניות תופת) **בהם נהרגו 293 ישראלים ונפצעו 1950**¹.

¹ 32 פיגועים מתוך ה-73, בהם נהרגו 145 ישראלים ונפצעו 725, בוצעו לאחר תחילת מבצע "חומת מגן" 31 מרס-אפריל 2003)

4. בחינה השוואתית של הנתונים הנ"ל מצביעה איפא על **ירידה חדה בהיקפי הפיגועים שבוצעו בתחומי ישראל בידי תשתיות מבצעיות מאזור השומרון מאז הקמתו של מרחב החיץ** . קונקרטי, תצוין :

א. **ירידה של מעל 90% במספר הפיגועים**- ממוצע של **26** פיגועים בשנה טרם הקמת הגר ומרחב החיץ לעומת **3** פיגועים בשנה לאחר הקמתו.

ב. **ירידה של מעל 70% במספר הרוגים**- ממוצע של **103** הרוגים בשנה טרם הקמת הגדר ומרחב החיץ לעומת **28** הרוגים בשנה לאחר הקמתו.

ג. **ירידה של מעל 85% במספר הפצועים**- ממוצע של **688** פצועים בשנה טרם הקמת הגדר ומרחב החיץ לעומת **83** פצועים בשנה לאחר הקמתו.

5. בהקשר זה, ראוי להדגיש כי לצד הירידה החדה בהיקף הפיגועים שבוצעו בולט **ההיקף הנרחב של הניסיונות לפיגועים שסוכלו** מאז הקמת הגדר ומרחב החיץ בשנה האחרונה. **במהלך תקופה זאת סוכלו בידי כוחות הביטחון הישראליים עשרות פיגועים שהיו בשלבי היערכות אחרונים, ביוזמת תשתיות הטרור בשומרון ונועדו להתבצע בתחומי ישראל**. במהלך הסיכולים הללו **הסגירו מפגעים וראשי תשתיות הטרור שנעצרו 24 חגורות נפץ ומטענים שיועדו לביצוע פיגועים**.

6. **ניכר כי הירידה החדה בהיקף הפיגועים שבוצעו בתחומי ישראל בידי התשתיות המבצעיות בשומרון בחודשים האחרונים נובעת במידה רבה מהשפעת הגדר ומרחב החיץ על דפוסי הפעילות המבצעית של התשתיות באזור זה**. הגדר ומרחב החיץ הקלו על הפעילות הסיכולית המגוונת של כוחות הביטחון המתבצעת ביהודה ושומרון, בעיקר מאז מבצע "חומת מגן".

7. יצוין כי בשל הקשיים בשומרון מנסים ארגוני הטרור **להסיט את נתיבי החדירה של המפגעים לאזור יהודה ולשני אזורי הקצה של הגדר, שם עדיין לא קיים מרחב חיץ רצוף**. החדרת המפגעים הללו לשטח ישראל, דרך

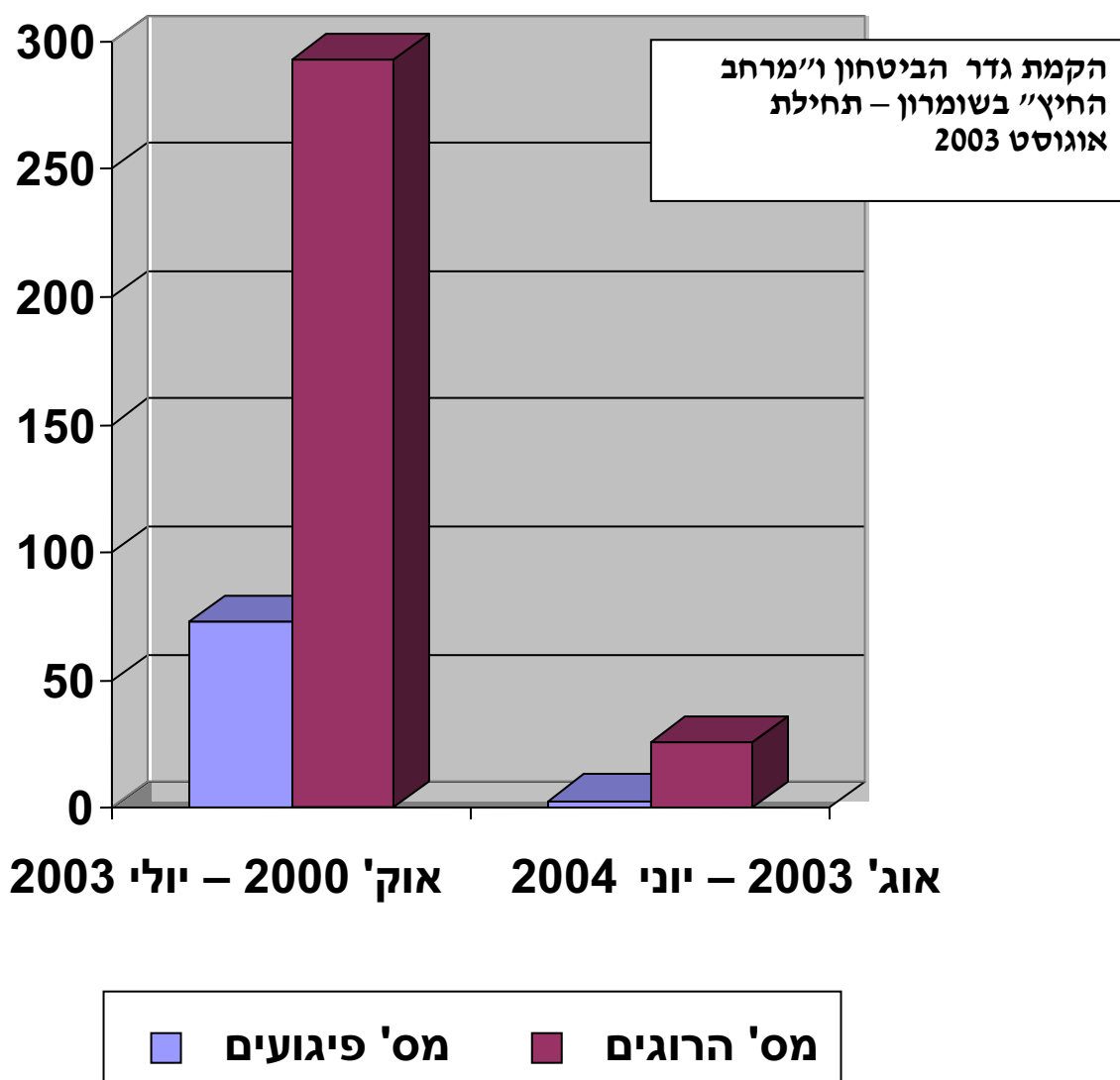
"אזורי הקצה", ובעיקר דרך יהודה, **הפכה בחודשים האחרונים לדפוס הפעולה העיקרי** של תשתיות הטרור בשומרון. בכמחצית מעשרות "גלגוליי" הפיגועים שסוכלו מאז הקמת מרחב החיץ התכוונו המפגעים לחדור לתחומי ישראל דרך אזור יהודה, **בעיקר דרך אזורי ירושלים וראמאללה**.

8. יודגש כי למרות ריבוי המקרים של שיגור מחבלים ע"י תשתיות הטרור בשומרון דרך אזור יהודה הצליחו כוחות הביטחון מאז הקמת הגדר ומרחב החיץ **לסכל את כל הניסיונות הללו**. הצלחות אלה נובעות, בין השאר, מהעובדה שניסיונות הפיגוע הללו תועלו לגזרה מוגדרת ומתוחמת והם לא התבצעו לכל אורך קו המגע בין ה"שטחים" לישראל כפי שהיה לפני הקמת הגדר ומרחב החיץ.

9. להלן **נספחים** הממחישים את השיפור הביטחוני הדרסטי שחל מאז הקמת הגדר ומרחב החיץ. הנתונים המופיעים בנספחים נאספו ונותחו ע"י שירות הביטחון הכללי.

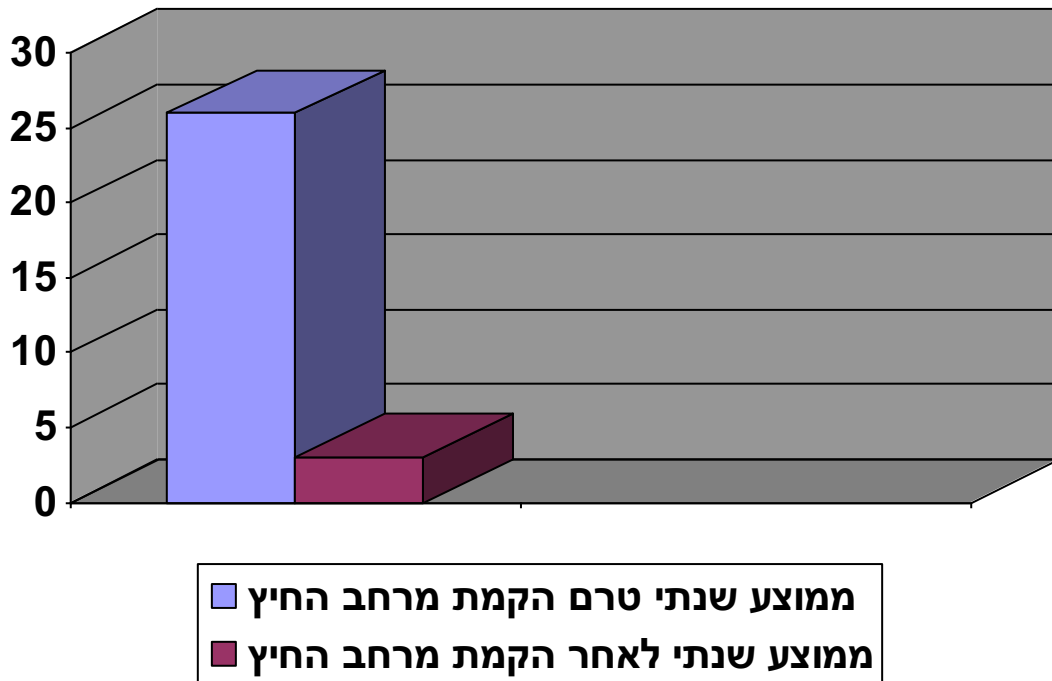
נספח א'

פיגועי הרג המוני בישראל שיצאו מאזור השומרון

נספח ב'

**פיגועי הרג המוני שבוצעו בתחומי ישראל בידי תשתיות הטרור
מהשומרון: ממוצע שנתי לפני הקמת הגדר ומרחב החיץ ולאחר הקמתם**

נספח ג'

פיגועי התאבדות שבוצעו במהלך 2002 בתחומי ה"קו הירוק"

1. 15.1.02 - מתאבד ברחוב נווה שאנן בתל אביב. 23 פצועים.
2. 30.1.02 - מתאבד בטייבה. 2 פצועים.
3. 17.2.02 - 2 מתאבדים ב"מחנה 80". 15 פצועים.
4. 5.3.02 - מתאבד על אוטובוס בעפולה. הרוג אחד ו-2 פצועים.
5. 7.3.02 - פיגוע בכרכור. לא היו נפגעים.
6. 20.3.02 - מתאבד פוצץ עצמו באוטובוס צומת מוסמוס ואדי ערה. 7 הרוגים, 28 פצועים.
7. 27.3.02 - פיגוע התאבדות במלון "פארק" בנתניה. 30 הרוגים, 143 פצועים.
8. 30.3.02 - מחבל מתאבד בבית קפה "מיי קופי שופ" בתל אביב. הרוג אחד, 29 פצועים.
9. 31.3.02 - מתאבדת במסעדת "מצה" בחיפה. 15 הרוגים, 31 פצועים.
10. 10.4.02 - מתאבד באוטובוס בצומת יגור. 8 הרוגים, 17 פצועים.
11. 7.5.02 - מתאבד במועדון בראשון לציון. 15 הרוגים, ו-5 פצועים.
12. 8.5.02 - מתאבד בתחנת ההסעה בצומת מגידו. פצוע אחד.
13. 19.5.02 - מתאבד בשוק בנתניה. 3 הרוגים, 43 פצועים.
14. 20.5.02 - מתאבד בצומת התענכים. 3 פצועים.
15. 22.5.02 - מתאבד במדרחוב בראשון לציון. 2 הרוגים, 36 פצועים.
16. 24.5.02 - מתאבד ליד מועדון ברחוב קיבוץ גלויות בתל-אביב. 7 פצועים.

17. 27.5.02 - מתאבד מחוץ קניון "אם המושבות" בפתח תקווה. 2 הרוגים, 30 פצועים.
18. 5.6.02 - מתאבד צמוד לאוטובוס בצומת מגידו. 17 הרוגים, 43 פצועים.
19. 11.6.02 - מתאבד במסעדה בהרצליה. הרוג אחד, 12 פצועים.
20. 17.6.02 - מתאבד ליד מרג'הו ירקון. לא היו נפגעים.
21. 17.7.02 - 2 מתאבדים במדרחוב נווה שאנן בתל אביב 5 הרוגים, 33 פצועים.
22. 4.8.02 - מתאבד בצומת הר מירון. 9 הרוגים, 48 פצועים.
23. 5.8.02 - מתאבד במכונית ליד אום אל-פחם. פצוע אחד.
24. 18.9.02 - מתאבד ליד ניידת משטרה באום אל פחם. הרוג אחד, 2 פצועים.
25. 19.9.02 - מתאבד קו 14 בתל אביב. 6 הרוגים, 66 פצועים.
26. 10.10.02 - מתאבד ליד תחנת אוטובוס בצומת בר אילן ברמת גן. הרוג אחד, 20 פצועים.
27. 11.10.02 - מתאבד נלכד כשניסה לפוצץ חגורת נפץ בבית קפה בחוף תל אביב.
28. 21.10.02 - 2 מתאבדים צמוד לאוטובוס ליד צומת כרכור. 14 הרוגים 48 פצועים.
29. 4.11.02 - מתאבד ב"קניון ערים" בכפר סבא. 2 הרוגים, 37 פצועים.

נספח ד'

פיגועי התאבדות שבוצעו בירושלים במהלך שנת 2002

1. 27.1.02 - מתאבד ברחוב יפו. 1 הרוג, 127 פצועים.
2. 6.2.02 - נלכד מתאבד באוטובוס מירושלים למעלה אדומים. לא היו נפגעים.
3. 18.2.02 - מתאבד ליד מחסום אלראם בירושלים. הרוג אחד 2 פצועים.
4. 27.2.02 - מתאבדת סמוך למחסום מכבים\מודיעין. 3 פצועים.
5. 2.3.02 - מתאבד ברחוב חיים עוזר בירושלים. 11 הרוגים 46 פצועים.
6. 9.3.02 - פיגוע התאבדות ב"קפה מומנט" בירושלים. 11 הרוגים 58 פצועים.
7. 17.3.02 - מתאבד בצומת "הגבעה הצרפתית" בירושלים 25 פצועים.
8. 21.3.02 - מתאבד ברחוב קינג ג'ורג' בירושלים. 3 הרוגים 71 פצועים.
9. 29.3.02 - מתאבדת בסופרמרקט בקריית יובל בירושלים. 2 הרוגים, 22 פצועים.
10. 1.4.02 - מתאבד בצומת רחובות הנביאים\ שבטי ישראל בירושלים. הרוג אחד.
11. 12.4.02 - מתאבד בשוק מחנה יהודה בירושלים. 6 הרוגים 66 פצועים.
12. 7.3.02 - נלכד מחבל שניסה לבצע פיגוע התאבדות ליד בית קפה רחוב עמק רפאים בירושלים. לא היו נפגעים.
13. 18.6.02 - מתאבד באוטובוס ברחוב יוסף בשכונת גילה בירושלים. 19 הרוגים, 38 פצועים.

14.02.19.6 - פיגוע התאבדות בצומת הגבעה הצרפתית בירושלים. 7 הרוגים 39 פצועים.

15. 30.7.02 - פיגוע התאבדות ברחוב הנביאים בירושלים. 5 פצועים.

16. 21.11.02 - פיגוע התאבדות באוטובוס בקו 20 ברחוב מכסיקו בירושלים. 11 הרוגים, ו-5 פצועים

17. 28.12.01 - פיגוע התאבדות ליד מגרש הרוסים בירושלים. לא היו נפגעים.

נספח ה'

פיגועי התאבדות שבוצעו בתחומי ב"קו הירוק" (לא כולל בירושלים) בשנת 2003.

1. 5.1.03 - 2 מתאבדים ליד התחנה המרכזית בתל אביב. 23 הרוגים ו- 105 פצועים.
2. 5.3.03 - מתאבד בקו 37 בחיפה 17 הרוגים. 40 פצועים.
3. 30.3.03 - מתאבד בכיכר העצמאות בנתניה. 54 פצועים.
4. 24.4.03 - מתאבדת ליד תחנת הרכבת בכפר סבא. הרוג אחד ו- 15 פצועים.
5. 30.4.03 - מתאבד בכניסה לפאב "מייקס פלייס" בתל אביב. 3 הרוגים, 62 פצועים.
6. 19.5.03 - מתאבד בכניסה לקניון העמקים בעפולה. 3 הרוגים, 27 פצועים.
7. 19.6.03 - מתאבד בשדי תרומות הרוג אחד.
8. 7.7.03 - מתאבד בבית בכפר יעבץ. הרוג אחד, 3 פצועים.
9. 12.8.03 - מתאבד בסופר מרקט בראש העין. הרוג אחד, 9 פצועים.
10. 9.9.03 - מתאבד ליד צריפין. 9 הרוגים, 9 פצועים.
11. 4.10.03 - מתאבדת במסעדת "מקסים" בחיפה. 21 הרוגים 47 פצועים.
12. 25.12.03 - מתאבד בתחנת אוטובוס בצומת גהה. 4 הרוגים, 20 פצועים.

נספח ו'

פיגועי התאבדות שבוצעו בירושלים בשנת 2003.

1. 18.5.03 - מתאבד באוטובוס בגבעה הצרפתית בירושלים. 7 הרוגים 20 פצועים.
2. 18.5.03 - מתאבד במחסום אל ראם בירושלים. לא היו נפגעים.
3. 11.6.03 - מתאבד באוטובוס קו 14 בירושלים. 17 הרוגים, 104 פצועים.
4. 19.8.03 - מתאבד באוטובוס ברחוב שמואל הנביא. שכונת בית ישראל. 23 הרוגים, 116 פצועים.
5. 9.9.03 - מתאבד בקפה "הלל" בירושלים. 7 הרוגים 70 פצועים.

פיגועי התאבדות שביצעו בתחומי ה"קו הירוק" וירושלים בשנת

2004

1. 29.1.04 - מתאבד באוטובוס קו 19 ברחוב עזה בירושלים. 11 הרוגים 44 פצועים.
2. 22.2.04 - מתאבד באוטובוס קו 14 ליד גן הפעמון בירושלים. 8 הרוגים, 60 פצועים.
3. 14.3.04 - 2 מתאבדים בנמל אשדוד. 10 הרוגים 12 פצועים.
4. 22.5.04 - מתאבד סמוך למחסום בקעות/ שומרון. 1 חייל פצוע, 4 פלסטיניים פצועים.

נספח ז'

סיכום נתונים של שנת 2002 :-

- ◆ פעולות התאבדות בתחומי ה"קו ירוק": 29 פיגועי הרג המוני אשר גרמו ל-140 הרוגים ו-789 פצועים.
- ◆ פעולות התאבדות בתחומי ירושלים: 17 פיגועי הרג המוני אשר גרמו ל-73 הרוגים ו-553 פצועים.

סיכום נתונים של שנת 2003 :

- פעולות התאבדות בתחומי ה"קו ירוק": 12 פיגועי הרג המוני אשר גרמו ל-84 הרוגים ו-391 פצועים.
- פעולות התאבדות בתחומי ירושלים: 5 פיגועי הרג המוני אשר גרמו ל-54 הרוגים ו-310 פצועים.

סיכום נתונים מה-1 באוגוסט 2003 ועד סוף יוני 2004 :-

- סה"כ בוצעו בישראל 3 פיגועי הרג המוני שבוצעו מאזור השומרון אשר גרמו ל-26 הרוגים ול-76 פצועים.
- זאת לעומת 73 פיגועי הרג המוני שבוצעו מאזור השומרון מאז תחילת העימות אשר גרמו ל-293 הרוגים ול-1950 פצועים.

הנתונים מוכיחים בעליל כי **הקמת גדר הביטחון ומרחב החיץ הקלו** על פעילות הסיכול של פעולות הטרור ע"י מערכת הביטחון הישראלית **ותרמו תרומה משמעותית לירידה הדרסטית ביכולתם לבצע פיגועי הרג המוני בשטח מדינת ישראל.**